

**Verneområdestyret
for Geiranger-Herdalen**

Arkivsaksnr: 2021/3761-0

Saksbehandlar: Ingvild Hansen Nystad

Dato: 20.07.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato

**Løyve til droneflyging ved NRK Møre og Romsdal,
Åkernesremna, Geiranger-Herdalen landskapsvernområde**

Forvaltar si tilråding

Søkjær får dispensasjon frå forbodet mot droneflyging i landskapsvernområdet Geiranger-Herdalen. Løyvet blir gitt på vilkår:

1. Filminga skal ta særleg omsyn til fugl og vilt, og avsluttast så snart det skulle oppstå tvil om forstyrring av desse.
2. Dispensasjonen gjeld kun omsøkte område, på og ved Åknesremna.
3. Løyvet gjeld kun ein dag frå dd og ut året.
4. Flyginga skal ta omsyn til friluftslivet, og bør utførast på vekedagar (ikkje laurdag/søndag).
5. Publiseringa av filmen skal opplyse om at filminga har gått føre seg med løyve frå Geiranger-Herdalen verneområdestyre.
6. Verneområdeforvaltar skal ha varsel om gjennomføring av flyging via e-post, tlf eller SMS.
7. Dispensasjonsvedtaket skal vere tilgjengeleg for kontroll under oppdraget .

Vedtaket er heimla i Naturmangfoldlova §48, og er vurdert i forhold til verneforskrift §3,6.2 og 4.1 og Naturmangfoldlova §§8-12.

Dispensasjonen fritenk ikkje frå å følgje anna regelverk som gjeld droneflyging.

Søknaden

NRK Møre og Romsdal v fotograf Øyvind Sandnes søker om å flyge med drone ved Åkernesremna i Stranda kommune (epost 30.06.21).

Søkjær ber om at dispensasjonen kan gjelde fram til utgangen av september 2021. Det er likevel kun aktuelt med ein opptaksdag for dette formålet.

NRK ønskjer å filme sjølve Åkernesremna med bruk av drone (vedlagt kartutsnitt frå søknad).

«Formålet med filminga er å få nye bilete av sprekka, og kunne gje ei oppdatering til våre sjåarar og lesarar på arbeidet med å overvake fjellet» skriv søkjar. Avsendar beklagar at søknaden muleg kjem for seint til handsaming før utføring, som var planlagt 12.7-16.7 2021. Det blir og sagt at flyginga kan bli aktuell seinare på sommaren.

Illustrasjon av omsøkt område for droneflyging ved Åkernesremna.

Naturmangfoldlova og verneforskrifta

Søknaden blir vurdert etter:

- Verneforskrift for landskapsvernområdet Geiranger-Herdalen av 08.10.2004
- Forvaltningsplan for Vestnorsk Fjordlandskap, delområde Geirangerfjorden av 16.12.2008
- Naturmangfoldloven av 01.07.2009

Føremåla med opprettinga av Geiranger-Herdalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på eit særprega og vakkert fjord- og fjellandskap med eit rikt og variert plante -og fugleliv
- ta vare på viktige kulturlandskap der fjordgardar, setermiljø og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart
- ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer

Dispensasjonar skal vurderast etter prinsippa i naturmangfoldlova §§ 8-12, jf. § 7

Vurdering av saka

Verneforskrifta §3, pkt 6.2 har forbod mot bruk av «modellfly og liknande» i verneområdet. Denne lova omfattar også dronar, jf retningslinjer frå Miljødirektoratet. Unntak for denne typen tiltak finst ikkje, og ein søknad om dispensasjon krev handsaming etter Naturmangfoldlova §48.

Denne lova opnar kun for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må vere oppfylte. Dispensasjon *må* heller ikkje bli gitt om vilkåra er oppfylte. Dispensasjonsregelen i §48 kan ikkje brukast for å utvide rammene som er gitt i vernevedtaket, men skal blant anna kunne fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikkje var vurderte på vernetidspunktet.

Forvaltningsplanen frå 2008 har heller ikkje føringar for bruk av dronar, som representerte ein lite kjent teknologi då planen vart laga.

Kunnskapen om dronen sin innverknad på fugle- og dyreliv er ikkje fullstendig, men vi må ta høgde for at denne typen farkost kan gjere skade på nært hald. Den mest sårbare tida er hekke- og yngletida, mars til august. Det er såleis ein fordel til seinare på året filminga blir gjennomført.

Artsdatabanken har ingen registrerte sensitive fuglelokalitetar i omsøkt område.

Så lenge dronen konsentrerer seg om skildra område, kan ein såleis unngå forstyrring for det mest sårbare fuglelivet. Kjem ein likevel i nærkontakt med sensitive fuglar og dyr, må kamera raskt styrtast vekk, og trekkast tilbake.

Dispensasjonen må givast med vilkår om avgrensa aktivitet, tidsrom og lokalitet, og sikre at droneføraren er innført i vilkåra. Slik sikrar vi at omsøkt aktivitet ikkje virker nemneverdig inn på verneinteressene i området.

Droneaktivitet i verneområde har hatt ein særleg fokus dei siste åra. Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen har behandla kvar dispensasjon svært grundig, og har uttalt seg prinsipielt restriktivt i forhold til den aukande droneaktiviteten i landskapsvernområdet.

I tråd med tidlegare dispensasjonspraksis i Geiranger-Herdalen og andre verneområde, kan naturformidling vere formål som utløyser dispensasjon. NRK-journalisten vil oppdatere og informere om overvakinga av den levande prosessen i fjordlandskapet som Åkernesremna representerer. Slike formål er vektlagde i forvaltningsplanen sine føringar når det gjeld motorferdsel, og det er rimeleg å tenkje at det same kan gjelde droneforbodet.: «I utgangspunktet vil berre tiltak som kan knytast til innhaldet i føremålet med vernet kunne få dispensasjon frå forbodet mot motorferdsel» (Forvaltningsplanen 4.12 Media)

Aukande søknadsmengde for dronebruk aktualiserer debatten rundt dispensasjon. «Med verdsarvstatusen aukar mediemerksemda ytterlegare, og det vil vere behov for å klargjere retningslinjer for handtering av media der slike interesser kan kome i konflikt med verneformålet for området» (Same kapittel). Eventuelle komande retningslinjer for slike saker vil overgå presedens frå denne einskilte dispensasjonen.

Ein dispensasjon frå droneforbodet bør kome fram i presentasjonen av filmen, dette for å bidra til informasjon om at forbodet finst.

Vurdering i forhold til Naturmangfoldlova §§8-12

Søknaden skal vurderast etter NML §§8-12. Når det gjeld kunnskapsgrunnlaget (§8) manglar vi eksakt kunnskap om dronen sin påverknad på fugle- og dyreliv. Ut frå føre-var-prinsippet (§9) er det viktig å unngå nærføring til rovfugl eller vilt som måtte finnast i området. Samla belastning (§10) blir akseptabel med filming over ein dag så seint i sesongen.

Løyyvet må ikkje reknast som eit vedtak som lett kan gjentakast. Dronefilming kan fort bli ei større påkjenning med fleire førarar og utvida bruk av teknikken, så vi må her ta høgde for tanken om presedens. Om droneaktivitet aukar mykje, må ein vurdere samla ulemper på nytt. Det har dei siste åra vore fleire tilfelle av ulovleg flyging i verneområde, og det synest

svært viktig å informere om regelverket. Ei publisering frå NRK der droneløyvet blir informert, kan ha god opplysningseffekt.

Kostnader ved eventuell miljøforringing (§11) er ikkje aktuelt i dette tilfellet. §12 gir føringar om «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder». Samanlikna med eventuell helikopter-filming, kan dronebruk reknast som eit miljøforsvarleg alternativ i enkelte tilfelle. På den andre sida kan du kome i nærkontakt med fugl, dyr og friluftsliv på ein uheldig måte. Med vilkåra i dispensasjonen meiner vi å kunne unngå negativ påverknad på verneverdiane.

Konklusjon

Ut frå ei samla vurdering kan søkjar få dispensasjon frå verneforskrifta i dette tilfellet.

Løyvet blir gitt på vilkår. Så lite kunnskap som finst om dronane sin påvirkning på verneverdiane, fokuserer vi på føre-var-prinsippet. Denne enkeltsaka blir ikkje rekna som presedensgivande for generell droneaktivitet i området.

Dispensasjonen får klare vilkår som avgrensar tiltaket og opplyser publikum.

Dette løyvet gjeld i forhold til verneforskriftene, og frittek ikkje søkjar frå å innfri anna regelverk som gjeld droneflyging.